

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА РОМАНО-ГЕРМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

ПРОБЛЕМИ ЛІНГВІСТИЧНОЇ СЕМАНТИКИ

IV МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЯ

21 листопада 2019 року

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
РІВНЕ 2019

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА РОМАНО-ГЕРМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

ПРОБЛЕМИ ЛІНГВІСТИЧНОЇ СЕМАНТИКИ

IV МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЯ

21 листопада 2019 року

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
РІВНЕ 2019

Проблеми лінгвістичної семантики: IV Міжнародна науково-практична інтернет-конференція (21 листопада 2019 року).

П 78 Збірник матеріалів. – Рівне : РДГУ, 2019. – 235 с.

The Problems of Linguistic Semantics : The 4th International Scientific and Practical Internet Conference (November 21, 2019). The Collection of Conference Proceedings. – Rivne : RSUH, 2019. – 235 p.

У збірнику матеріалів IV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції “Проблеми лінгвістичної семантики” розглянуто низку питань, що стосуються актуальних проблем лінгвістичної семантики: когнітивної семантики, зіставної семантики, фонетичної, лексичної та граматичної семантики, семантики і прагматики мовних одиниць, семантики тексту і дискурсу, семантики і перекладу.

The Collection of Conference Proceedings “The Problems of Linguistic Semantics” focuses on the topical issues of Linguistic Semantics: Cognitive Semantics, Contrastive Semantics, Phonetic, Lexical and Grammatical Semantics, Semantics and Pragmatics of Linguistic Items, Semantics of Text and Discourse, Semantics and Translation.

УДК 81'37

Редакційна колегія:

Головний редактор – **Деменчук О.В.**, д-р філол. наук, професор.

Відповідальний редактор – **Кучма Т.В.**, канд. філол. наук, доцент.

Члени редакційної колегії:

Павлова О.І., канд. філол. наук, професор; **Аладько Д.О.**, канд. філол. наук, доцент; **Калініченко М.М.**, канд. філол. наук, доцент; **Константинова О.В.**, канд. філол. наук, доцент; **Орел І.І.**, канд. філол. наук, доцент; **Павловська Л.О.**, канд. філол. наук, доцент; **Тарасюк Н.Ю.**, канд. філол. наук, доцент; **Чеберяк А.М.**, канд. філол. наук, доцент.

Рекомендовано до друку вченою радою

Рівненського державного гуманітарного університету

(протокол № 9 від 31.10.2019 р.)

© Автори публікацій, 2019

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2019

ЗМІСТ

***АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЛІНГВІСТИЧНОЇ СЕМАНТИКИ:
ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ***

ЖУЙКОВА М.В.	СЛОВНИКОВА ДЕФІНІЦІЯ ЯК ВІДБИТТЯ МЕНТАЛЬНИХ ПРОЦЕСІВ	8
MANAKIN V.	HUMAN VALUES ACROSS LANGUAGES AND CULTURES	11
БОРИСОВА Н.В.	ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНА РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ КОНЦЕПТУ <i>ЧАРИ</i>	14
КАЛІНІЧЕНКО М.М.	ДОСВІД ПІВНІЧНОАМЕРИКАНСЬКИХ ФАХІВЦІВ ЩОДО ДОСЛІДЖЕНЬ ЛІТЕРАТУРНИХ ТА ГРАФІЧНИХ ПЕРСОНАЖІВ ЯК ОБ’ЄКТІВ АВТОРСЬКОГО ПРАВА	17
ШЕВЧУК А.В.	НАЦІОНАЛЬНО-КУЛЬТУРНА СПЕЦИФІКА ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ: СУЧАСНІ ПІДХОДИ	22
КІНАЩУК А.В.	КАТЕГОРІЯ ІРРАЦІОНАЛЬНОСТІ В АСПЕКТІ СИНЕРГЕТИЧНОЇ ПАРАДИГМИ МОВОЗНАВСТВА	25
YODLOVSKA A.	THE HEARING DOMAIN IN THE STRUCTURE OF VOCABULARY DEFINITIONS	29
МАКОГІН С.І.	СЕМАНТИЧНІ ОЗНАКИ У ПАРАЛЕЛЬНОМУ АНГЛІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОМУ КОРПУСІ ТЕХНІЧНИХ ТЕКСТІВ	32

ПРОБЛЕМИ КОГНІТИВНОЇ СЕМАНТИКИ

ЛЕМІШ Н.С., ЗЕРНЕЦЬКА А.А.	ФРЕЙМОВЕ МОДЕЛЮВАННЯ СИНТАКСИЧНИХ КОНЦЕПТІВ НА ОСНОВІ КОРПУСНОГО ПІДХОДУ	35
ШЕВЧУК Т.Б.	КОНЦЕПТ <i>СУМ</i> У ЛЕКСИЧНІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ	38
БАЗАЛІЙ І.В.	ОБРАЗНО-АСОЦІАТИВНИЙ ШАР КОНЦЕПТУ <i>ЩАСТЯ</i> У РОМАНТИЧНІЙ КОМЕДІЇ “DESTINATION WEDDING”	42
ВОРОНІНА- ПРИГОДІЙ Д.А.	КОГНІТИВНИЙ ПІДХІД У ТЕРМІНОЗНАВСТВІ	45
КОВАЛЬ Ю.Ю.	МОВНІ ЗАСОБИ ВИРАЖЕННЯ КОНЦЕПТУ <i>ЄВРОПА</i> У СУЧАСНОМУ АНГЛОМОВНОМУ ПОЛІТИЧНОМУ ДИСКУРСІ	48
МУШИНСЬКА А.В.	КОНЦЕПТ <i>ДОЛЯ</i> ЯК СКЛАДОВА МОВНОЇ КАРТИНИ СВІТУ	50

ПРОБЛЕМИ ЗІСТАВНОЇ СЕМАНТИКИ

ДЕМЕНЧУК О.	SEMANTIC DERIVATION OF VERBS OF LIGHT EMISSION	54
МІЗІН К.І.	АКТУАЛЬНІ СМИСЛИ ЛІНГВОКУЛЬТУРНОГО КОНЦЕПТУ <i>ГОРДІСТЬ</i> НА ТЛІ СЕКУЛЯРИЗАЦІЇ БРИТАНСЬКОЇ, НІМЕЦЬКОЇ, УКРАЇНСЬКОЇ ТА РОСІЙСЬКОЇ ЛІНГВОКУЛЬТУР	57
ТОЛЧЕСВА Т.С.	ЛІНГВІСТИЧНІ УНІВЕРСАЛІЇ У ТИПОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ	59
КОРОСТЕНСКИ Й.	ПРОЦЕСЫ КОНЦЕПТУАЛИЗАЦИИ И РОЛЬ АНТРОПОЦЕНТРИЗМА (НА МАТЕРИАЛЕ ЧЕШСКО-РУССКИХ СОПОСТАВЛЕНИЙ)	61
АЛАДЬКО Д.О.	МЕТОНІМІЧНА МОДЕЛЬ “ЧАСТИНА – ЦІЛЕ” В НОМІНАЦІЯХ ПОСУДУ В АНГЛІЙСЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ	66
KNARLAY O.	ОНОМАСІОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ БАХУВРИХІ В УКРАЇНСЬКІЙ ТА АНГЛІЙСЬКІЙ МОВАХ	68
BAUZER A.	THE EPIDIGMATIC SEMANTIC DIMENSION: A CROSS-LINGUISTIC PERSPECTIVE	72
ЮРЧЕНКО Н.С.	СПІВВІДНОШЕННЯ ПІДХОДІВ ДО ПОНЯТТЯ СЕМАНТИЧНОЇ СТРУКТУРИ СЛОВА	75
БОБЕШКО М.О.	СЕМАНТИЧНА ДЕРИВАЦІЯ ПРЕДИКАТІВ <i>KNOW / ЗНАТИ</i> В АНГЛІЙСЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ	78
БУТКЕВИЧ Д.С.	СЕМАНТИЧНА ДЕРИВАЦІЯ ПРЕДИКАТІВ (НА МАТЕРІАЛІ НОМІНАЦІЙ <i>GLAUBEN / ВІРИТИ</i>)	79
ВОРОНКЕВИЧ Ю.Ю.	СЕМАНТИЧНА ДЕРИВАЦІЯ ПРЕДИКАТІВ <i>ВВАЖАТИ / CONSIDER</i> В УКРАЇНСЬКІЙ ТА АНГЛІЙСЬКІЙ МОВАХ	81
ЛЕХ С.З.	СЕМАНТИЧНА ДЕРИВАЦІЯ ПРЕДИКАТІВ <i>SUPPOSER / ПРИПУСКАТИ</i> В ФРАНЦУЗЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ	84
ПАЮК В.Л.	СЕМАНТИЧНА ДЕРИВАЦІЯ ПРЕДИКАТІВ <i>UNDERSTAND / РОЗУМІТИ</i> В АНГЛІЙСЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ	86
ХОРОША О.М.	СЕМАНТИЧНА ДЕРИВАЦІЯ ПРЕДИКАТІВ <i>IMAGINE / УЯВЛЯТИ</i> В АНГЛІЙСЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ	87
ЯСІНСЬКА Т.А.	СЕМАНТИЧНА ДЕРИВАЦІЯ ПРЕДИКАТІВ <i>FÜHLEN / ВІДЧУВАТИ</i> В НІМЕЦЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ	89

ФОНЕТИЧНА, ЛЕКСИЧНА І ГРАМАТИЧНА СЕМАНТИКА

ВОКАЛЬЧУК Г.М., ВОКАЛЬЧУК Є.Л.	НЕОЛОГІЧНІ ЕКСПЕРИМЕНТИ ПЕТРА ВЕЛЕСИКА	92
БІСОВЕЦЬКА Л.А.	СЕМАНТИКА СУБСТАНТИВНИХ ПРЕФІКСІВ В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ	95
КОСТОЛОВИЧ Т.В.	ФОРМУВАННЯ АКЦЕНТУАЦІЙНИХ НОРМ У НАВЧАННІ УСНОГО МОВЛЕННЯ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ	99
ЧЕБЕРЯК А.М.	СЕМАНТИКО-ГРАМАТИЧНА СУТНІСТЬ ПАРЦЕЛЯЦІЇ ЯК ЯВИЩА ЕКСПРЕСИВНОГО СИНТАКСИСУ	101
КУШНІРЧУК О.О.	MODALE BEDEUTUNGEN VON “LASSEN” IN DER DEUTSCHEN GEGENWARTSSPRACHE	104
МАЛАНЮК М.С.	ТОПОНІМИ КАНАДИ УКРАЇНСЬКОГО ПОХОДЖЕННЯ	108
ЛИТВИН К.І.	ШЕВЧЕНКОВИЙ НОВОТВІР <i>СНІГОКВІТ</i>: ОСОБЛИВОСТІ СЕМАНТИКИ ІЗ ПСИХОЛІНГВІСТИЧНОГО ПОГЛЯДУ	110
АЛАДЬКО О.Д.	МЕТОНІМІЧНІ МОДЕЛІ НОМІНАЦІЇ ОДЯГУ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ	113
ГАВРИЛЮК О.Є.	ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ТЕАТРАЛЬНОЇ ЛЕКСИКИ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ	117
ДАНИЛЬЧУК А.А.	ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНО- МОВЛЕННЕВОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ У ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ НА ПРИКЛАДІ ВИВЧЕННЯ ТЕМИ “ІМЕННИК”	119
IVANTSOVA M.O.	DIFFUSED ENGLISH ADVERBS OF TIME	122

СЕМАНТИКА І ПРАГМАТИКА МОВНИХ ОДИНИЦЬ

СІРАНЧУК Н.М.	МОДЕЛІ ПОРОДЖЕННЯ МОВЛЕННЕВОГО ВИСЛОВЛЮВАННЯ ТА ЇХНІЙ ЛЕКСИЧНИЙ АСПЕКТ	126
ГОЛОВЧАК Н.І.	PEJORATIVE BEDEUTUNG DER EIGENNAMEN	129
ZAVOLOTNA T.	NOMINATIVE PROCESS OF FASHIONSPEAK	133
ІВАНЧЕНКО М.Ю.	НАЦІОНАЛЬНА СПЕЦИФІКА МЕТАФОРИЧНОЇ АКТУАЛІЗАЦІЇ <i>ЗРАДИ</i> В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ	136
ОРЕЛ І.І.	ФУНКЦІЇ ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЬ З ФОЛЬКЛОРНИМ КОМПОНЕНТОМ У ПУБЛІЦИСТИЧНИХ ТЕКСТАХ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЖАНРУ	138
ПАВЛОВСЬКА Л.О.	ОСОБЛИВОСТІ ПРАГМАТИКИ ВЕРБАЛЬНИХ ФОРМУЛ ПОБАЖАНЬ У РІЗНОСТРУКТУРНИХ МОВАХ	142

*IV Міжнародна науково-практична інтернет-конференція
“ПРОБЛЕМИ ЛІНГВІСТИЧНОЇ СЕМАНТИКИ”*

ПАЛЬЧЕВСЬКА О.С.	ОСОБЛИВОСТІ СЕМАНТИКИ КУЛІНАРОНІМІВ В НАРОДНІЙ МОВІ XIX СТ.	146
KHRUSTYCH N.	LEXICAL ANALYSIS OF IDIOLECTS OF FEMALE POLITICIANS	148
ГУБИЧ П.В.	СЕМАНТИЧНЕ СЛОВОТВОРЕННЯ ПОЖЕЖНИХ ТЕРМІНІВ ПОЛЬСЬКОЇ МОВИ	152
ТУПАЛЬСЬКА Г.О.	КОНЦЕПТУАЛЬНІ ІДЕЇ ВИЗНАЧЕННЯ ЛІНГВІСТИЧНОЇ ПРИРОДИ, СТИЛЬОВОЇ СПЕЦИФІКИ ПЕРИФРАЗ	154
КОГАЄВСЬКА Ю.Р.	ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ АНГЛОМОВНОЇ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ НА СТАРШОМУ ЕТАПІ НАВЧАННЯ	157
БУЦЬ М.П.	СТРУКТУРНІ ПАРАМЕТРИ АНГЛІЙСЬКИХ АРХІТЕКТУРНИХ ТЕРМІНІВ	159
МАТВІЄВА С.Ю.	ПЕРЕДУМОВИ УТВОРЕННЯ АНГЛІЙСЬКИХ НЕОЛОГІЗМІВ СФЕРИ ІНТЕРНЕТ КОМУНІКАЦІЙ	162
МОГЛЕВСЬКА М.А.	ОСОБЛИВОСТІ СЛЕНГУ ПІДЛІТКІВ (НА МАТЕРІАЛІ РОМАНУ ДЖ. СЕЛІНДЖЕРА “ЛОВЕЦЬ У ЖИТТІ”)	164
СТЕПАНИШИН Р.В.	СТРУКТУРНО-СЕМАНТИЧНІ ПАРАМЕТРИ АНГЛОМОВНОЇ ТЕРМІНОСИСТЕМИ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА	167
ХУДЗІК С.М.	ПОХОДЖЕННЯ ТА СЕМАНТИКА ЛЕКСИКИ ФІТОНІМІВ	170
ЧУЧВИЧ О.В.	ЯВИЩЕ ПОЛІСЕМІЇ В АСТРОНОМІЧНІЙ ТА ПРАВООХОРОННІЙ ТЕРМІНОЛОГІЇ АНГЛІЙСЬКОЇ ТА УКРАЇНСЬКОЇ МОВ	172

СЕМАНТИКА ТЕКСТУ І ДИСКУРСУ

БАБЕЛЮК О.А.	РИЗОМА ЯК НЕЛІНІЙНИЙ ПРИНЦИП ПОБУДОВИ ПОСТМОДЕРНІСТСЬКОГО ТЕКСТУ	176
КУЧМА Т.В.	СЕМАНТИКА “БЕЗЗМІСТОВНИХ” ТЕКСТІВ	178
ЛЕВКОВЕЦЬ Н.П.	СЕМАНТИКА ТЕКСТУ	181
ГОРОХОВЦЕВА Є.В.	ПРОБЛЕМА ВИЗНАЧЕННЯ ТЕРМІНІВ “ДИСКУРС” ТА “ТЕКСТ”	184
АРТЕМОВА Ю.І.	СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЛІНГВОКУЛЬТУРНОЇ ПАРАДИГМИ КОНЦЕПТУ <i>ВЕСІЛЛЯ</i> В РОМАНІ У. САМЧУКА “МАРІЯ”	186
ОБІДЕНКО А.В.	СЕМАНТИКА ЕВФЕМІЗМІВ У НІМЕЦЬКОМУ ПОЛІТИЧНОМУ ДИСКУРСІ	190
ТКАЧУК Т.В.	ФУНКЦІЇ ЕКСПРЕСИВНОГО СИНТАКСИСУ В ОПОВІДАННІ АРТУРА КОНАНА ДОЙЛЯ “ПІСТРЯВА СТРІЧКА”	192

НИКОНЮК А.С.	ЕПІТЕТИ В РОМАНІ О. УАЙЛЬДА “ПОРТРЕТ ДОРІАНА ГРЕЯ”	195
SAGANOVSKA D.A.	GENRE AND STYLISTIC FEATURES OF V.WOOLFS NOVEL “TO THE LIGHTHOUSE”	197
ТРИГУБЕНКО Л.В.	ЖАНРОВІ ОСОБЛИВОСТІ КАЗКИ-ФЕНТЕЗІ	200
СЕМАНТИКА І ПЕРЕКЛАД		
СЛАВОВА Л.Л.	ВІДТВОРЕННЯ КУЛЬТУРНО СПЕЦИФІЧНИХ ЕЛЕМЕНТІВ У ПЕРЕКЛАДІ	203
КОНСТАНТИНОВА О.В.	ІМПЛІЦИТНИЙ КОНТЕКСТ І АДЕКВАТНИЙ ПЕРЕКЛАД	205
ПОПКО І.А.	ОСОБЛИВОСТІ АУДІОВІЗУАЛЬНОГО ПЕРЕКЛАДУ МОВНОЇ ГРИ	207
ОЛІЙНИК І.З.	ЛЕКСИЧНІ ПЕРЕКЛАДАЦЬКІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ТА ЇХ ЗАСТОСУВАННЯ В УКРАЇНСЬКОМУ ПЕРЕКЛАДІ РОМАНУ ГЕНРІХА БЕЛЛЯ “ОЧИМА КЛОУНА”	210
ГРАБОВИЧ М.Ю.	ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ СИНТАКСИЧНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ В ПЕРЕКЛАДІ ХУДОЖНІХ ТВОРІВ	211
БОБЕШКО М.О.	ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ТВОРІВ ЕПІСТОЛЯРНОГО ЖАНРУ (НА ПРИКЛАДІ РОМАНІВ НІКОЛАСА СПАРКСА)	213
ЖИГАДЛО К.І.	ДО ПИТАННЯ ВІДТВОРЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ СТРУКТУРИ ТЕКСТУ В АСПЕКТІ ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА	215
БОЯРСЬКА А.Г.	ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ТЕРМІНІВ РОЗМІНУВАННЯ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ	217
ГОЛОВОРОДА Т.П.	СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ АНГЛІЙСЬКИХ ПІСЕНЬ НА УКРАЇНСЬКУ ТА ПОЛЬСЬКУ МОВИ (НА МАТЕРІАЛІ АВТОРСЬКОЇ КАРТОТЕКИ ТЕКСТОВИХ ФРАГМЕНТІВ ПІСЕНЬ РЕПКОР ГУРТУ HOLLYWOOD UNDEAD)	220
МАКАРОВА О.С.	МОВНІ ЗАСОБИ ВИРАЖЕННЯ ФІНАНСОВОЇ НЕСПРОМОЖНОСТІ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ	223
ПОЛІЩУК Р.В.	ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ АНГЛОМОВНИХ ФІЛЬМОНІМІВ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ	226
ПУНДИК Т.В.	ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ УКРАЇНСЬКИХ КАЗОК НА АНГЛІЙСЬКУ МОВУ	229
ХАВИК А.П.	ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ТЕКСТІВ АНГЛОМОВНИХ ПІСЕНЬ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ (НА МАТЕРІАЛІ ПІСЕНЬ ЖАНРУ ПОП)	232

це зв'язний текст у сукупності з екстралінгвальними, прагматичними, соціокультурними й іншими чинниками (Арутюнова, 1990).

Текст – це мова, яку розглядають як цілеспрямовану соціальну дію, як компонент, що бере участь у взаємодії людей і механізмів їх свідомості (когнітивних процесах). Дискурс містить паралінгвістичний супровід мови (міміку, жести). Під текстом розуміють переважно абстрактну, формальну конструкцію, під дискурсом – різні види її актуалізації, які розглядають під кутом зору ментальних процесів і у зв'язку з позалінгвальними факторами (Колісник, 2010).

Список використаних джерел:

1. Арутюнова, Н. Д. (1990). *Лингвистический энциклопедический словарь*. Відновлено з <http://www.rusnauka.com/>
2. Гальперин, И. Р. (2007). *Текст как объект лингвистического исследования*. Відновлено з <https://studopedia.info/>
3. Дейк, Т. А. ван. (1989). *Язык. Познание. Коммуникация*. Відновлено з <https://docplayer.ru/>
4. Колісник, Ю. (2010). Текст і дискурс: проблеми дефініцій. *Вісник національного університету “Львівська політехніка”*, 111-114. Retrieved from: <http://tc.terminology.lp.edu.ua/>

УДК 81'42

Артемова Ю.І., аспірантка

Рівненський державний гуманітарний університет

(Рівне, Україна)

**СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЛІНГВОКУЛЬТУРНОЇ
ПАРАДИГМИ КОНЦЕПТУ *ВЕСІЛЛЯ* В РОМАНІ У. САМЧУКА
“МАРІЯ”**

Мовознавці сьогодні активно виявляють інтерес до питань лінгвокультурологічного аналізу та інтерпретації художнього тексту, який є продуктом творчої діяльності людини. Письменник як сформована мовна особистість і представник окремої лінгвокультури відтворює в художніх текстах відповідні мовні одиниці – лінгвокультуреми, які “відображають культурний досвід і ціннісні орієнтири національного суспільства” (Здіховська, 2014, с. 63). Найважливішою ознакою лінгвокультурум є нагромадження, збереження і відтворення елементів культурної інформації. Метою нашої розвідки є опис лінгвокультурум із семантичним наповненням

“весілля” та їх лінгвоконцептосфери, що відображає особливості національного способу життя, обрядових дій української національної культури, звичаїв, традицій початку ХХ сторіччя, художньо інтерпретованих Уласом Самчуком у тексті роману “Марія”.

Панорамну картину життя українського селянства початку ХХ сторіччя письменник відтворює, майстерно вплітаючи описи традиційних українських звичаїв та обрядів із використанням відповідних лінгвокультурем. Простежується і суто авторська мовна картина світу, адже “суб’єктивізм у відображенні реальності полягає у створенні письменником незвичних лінгвістичних образів, що відображають глибинні об’єктивні асоціативні зв’язки в навколишній дійсності” (Здиховська, 2014, с. 38).

Одним із найважливіших для української етнокультури є обряд одруження, назва якого найчастіше вербалізується лінгвокультурою “весілля”, яка, в свою чергу, є і широким лінгвокультурним концептом, що “об’єднує лінгвокультури у лексико-семантичні ряди з урахуванням національних особливостей” (Мацько, 2014, с. 41). За словником В. В. Жайворонка, весілля – “обряд одруження, а також святкування з цієї нагоди за звичаєм; найрадісніший найвеселіший час у житті людини, звідси й назва” (Жайворонок, 2006, с. 78). Лінгвокультури, що входять до семантичного поля концепту “весілля” можна поділити на такі тематичні групи: етапи обряду, учасники, атрибути, обрядодії, одяг, їжа, обрядові мовленнєві формули і пісні. До першої групи відносимо представлені в тексті лінгвокультури: **сватання (свататися), заручини, оглядини, шлюб, вінчатися (стояти під вінцем), перепій, вдягати тура**: “Говорять, що до неї Гнат Кухарчук збирається **свататись**” (Самчук, 2009, с. 33). Лінгвокультура **шлюб** у дискурсі роману в більшості випадків має семантику “**вінчання**” – одруження за церковним обрядом, що походить від сталого сполучення **вступати в (брати) шлюб**: “До шлюбу ще окремо ідуть”; “А від шлюбу їхали вже разом на Гнатовій підводі” (Самчук, 2009, с. 52). Простежується й вживання цієї лінгвокультури в ширшому значенні, синонімічному до понять “одруження”, “весілля”: “**Шлюбу нема, родин нема, мерлин нема**” (Самчук, 2009, с. 147). Додаткового семантичного навантаження набуває компонент **шлюб** у сполученні із лінгвокультурою **благословення (благословляти)**, як “дуже старий звичай, що виражається через “висловлення блага (добра)” чи “благі (добре) словлення”” (Жайворонок, 2006, с. 41). За українською традицією, згідно з християнським обрядом молодих благословляють на шлюб батьки (хрещені батьки), тримаючи в руках ікони (інколи хліб); так

лінгвокультурема на позначення обрядодії **благословляти на шлюб** несе релігійну конотацію: **“Бракує Матері Божої, тієї, якою благословляли їх на шлюб”** (Самчук, 2009, с. 83). У лінгвокультурем **вінчатися** і **стояти під вінцем** спільна семантика, однак останню автор використовує у творі задля підкреслення локативної функції: **“Хомиха божилася, що Марія ледь стояла під вінцем, такий уже в неї живіт, але це не так важно”** (Самчук, 2009, с. 89). Наступна лінгвокультурема, що називає окремий етап весілля – **перепій** – обов’язковий елемент традиційного українського весілля, коли до молодих по черзі підходять гості, вітають та вручають подарунки і випивають з ними по чарці горілки: **“Коли дійшло до перепюю, Мартин підкреслено кинув на таріль золотий п’ятикарбованець...”** (Самчук, 2009, с. 89).

До наступної тематичної групи відносимо наявні в тексті роману лінгвокультурми на позначення учасників весільного обряду: **молодий, молода, сват, сваха, дружко, дружка, світилки, бояри, придани, посажена мати, посажений батько, хресні батьки, свекруха, перепинщики**. Використання автором стількох тематичних лінгвокультурем пояснюється етимологією традиційного весілля східних слов’ян, як давнього обряду, що походить ще із князівських часів, і є так званою драмою в багатьох актах з великою кількістю дійових осіб, кожен з яких виконував свою обрядову роль: **“Збиралися молодиці, і цілими ночами йшли наради, кого за першу сваху, кого за другу, хто буде дружком, хто піде в придани”** (Самчук, 2009, с. 50).

Семантику атрибутів весільного обряду несуть лінгвокультуреми: **коровай, рушник, сніп жита, хліб і сіль, образи, придане**. Із кожним весільним атрибутом в романі за традицією виконується відповідна обов’язкова обрядодія: **“Спекли коровай. Дівчата обсіли роєм стола, виспівують та вбирають різку”** (Самчук, 2009, с. 50); **“Кілька разів дорогою перепиняли їх снопом жита, хлібом та сіллю. Гнат брав на віз снопа і частував горілкою перепинщиків”** (Самчук, 2009, с. 50). Більшість із цих лінгвокультурем мають глибоке символічне навантаження. Окрім вищевказаних, віднаходимо й інші лінгвокультуреми на позначення обрядодій: **плести вінок, зачесати косу, розплітати косу, сидіти на скрині, садовити на подушку, зчепити на голові руки, обсипати зерном, вдягати тура**. Яскраву міфопоетичну семантику несе лінгвокультурема **вдягати тура**, адже своїм походженням сягає в давнину і співвідноситься з дохристиянськими віруваннями слов’ян, де тур – вимерлий дикий бик, образ якого зустрічається в українському фольклорі і є символом

великої сили, незалежності. Здавна вважалося, що “лови на тура були небезпечні; оскільки ж лови символізували сватання, то тур (туриця) широко вживані у весільній обрядовості” (Жайворонок, 2006, с. 609): “Опісля вели молоду до комори, **вдягали тура**, вводили до хати, **дурили молодого**” (Самчук, 2009, с. 54).

Лінгвокультуреми, що позначають весільний одяг (**вельон, хустка, коралі, чоботи**) відповідно також супроводжуються певними обрядовими діями, а також сталими традиційними мовленнєвими формулами і піснями: “**Розпліталничка плаче, розплітатися не хоче**», – співають дружки. Дівчатонька, голубоньки!.. **Розплітайте її, одягайте її**” (Самчук, 2009, с. 54); “**Робиться зовсім тихо, і, піднявши високо повні груди, Марія сильним, дзвінким голосом починає: Ото тії чоботи, що зять дав, А за тії чоботи дочку взяв... Чоботи, чоботи ви мої, Наробили клопоту ви мені...**” (Самчук, 2009, с. 55). До мовленнєвих формул відносимо й такі: “**Благословіте, тату, благословіте, мамо! Раз, другий і третій! – Хай вас, дітоньки, Бог благословить, раз, другий і третій!**” (Самчук, 2009, с. 52). З особливим стилістичним увиразненням, автор використовує в тексті лінгвокультуреми на позначення весільної їжі й напоїв зі зменшено-пестливими суфіксами, цим самим надаючи їм позитивного емоційного забарвлення: “**Але на заручинах, коли приїхав сам Мартин, коли на стіл поставили і слив’яночки, і вишнівочки, та коли варенички підсмажені подали, та ковбаска запахла, о, тоді Одарка іншої заспівала**” (Самчук, 2009, с. 49).

Представлені у творі лінгвокультуреми, що входять до лінгвокультурного концепту “весілля” мають в основі спільне семантичне навантаження: “радість”, “достаток”, “щастя”, “багатство” із вираженою позитивною конотацією. Органічно вписуючи в текст твору вище названі одиниці, письменнику вдається передати весь колорит традиційного українського весілля. Окрім цього, перелічені лінгвокультуреми мають значні експресивні можливості, несуть додаткову інформацію, яка сприяє реалізації творчого задуму. Стилiстично виправданим є використаний письменником контраст, що в підсумку приводить до дуалістичної єдності двох одвічних протилежностей “життя і смерть”. З однієї сторони – бучне, багате, “сите” весілля як символ тяглості традицій, ментальної єдності, а з іншої – голод, відчай, бідність та страх, що приходить разом із “новою владою”, яка несе ідею відсутності будь-яких моральних цінностей: “**Соціалізм несе нам нове життя. Жінка не буде більше рабинею чоловіка. З ким захоче, з тим буде спати. Вінчатися не потрібно.**”

Все-то забобони, видумані попами... Любва всяка і тому подобне не існує. Є тільки задоволення полових потреб...” (Самчук, 2009, с. 146).

Список використаних джерел:

1. Жайворонок, В. В. (2006). Знаки української етнокультури. *Словник-довідник*. Київ: Довіра.
2. Здіховська, Т. В. (2014). *Фразеологія прозових творів Уласа Самчука та Богдана Лепкого* (монографія). Луцьк: Вежа-Друк.
3. Мацько, Л. І. (2014). Лінгвокультурема “весілля” з погляду вивчення історії українського етносу (на матеріалі праць Павла Чубинського). *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 10 Проблеми граматики і лексикології української мови*, 11, 40-43.
4. Мацько, Л. (2011). Лінгвокультурологічний аналіз художнього тексту. *Культура слова*, 75, 56-66.
5. Самчук, У. (2009). *Марія. Хроніка одного життя*. Київ.

УДК 811.112:81'42

Обіденко А.В., магістрантка

*Черкаський національний університет імені Б. Хмельницького
(Черкаси, Україна)*

**СЕМАНТИКА ЕВФЕМІЗМІВ У НІМЕЦЬКОМУ
ПОЛІТИЧНОМУ ДИСКУРСІ**

Дискурс – це складне комунікативне інтерактивне явище, мовний потік, який володіє різними формами реалізації (усною, писемною, паралінгвальною), охоплює соціальний, культурний, психологічний, політичний, прагматико-ситуативний та інші контексти, а також ментальні особливості комунікантів, залежить від значної кількості обставин – знань про світ, суджень, думок, переконань і конкретних цілей суб'єкта мовлення, тобто має не лише лінгвістичну, а й екстралінгвістичну структури і передбачає наміри адресанта певним чином впливати на моделі суб'єктивного досвіду людини, її внутрішню репрезентацію світу, переконання і поведінку (Почепцов, 2001, с. 385).

Політичний дискурс передбачає певні стратегії і тактики. Політики зазвичай змушені вдаватись до вживання лексичних одиниць, які завуальовують негативні суспільні явища, прикрашають реальність, спотворюють важливу інформацію, приховують методи нечесної політичної гри, за допомогою яких політичний діяч може втриматись на політичній сцені і здобути прихильність адресата. Тому

Наукове видання

**ПРОБЛЕМИ
ЛІНГВІСТИЧНОЇ СЕМАНТИКИ**

Збірник матеріалів
IV Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції
21 листопада 2019 року, м. Рівне

**THE PROBLEMS
OF LINGUISTIC SEMANTICS**

The Collection of Conference Proceedings
The 4th International Scientific and Practical Internet Conference
November 21, 2019, Rivne

Формат 60x84^{1/16}.

Папір офсетний. Друк ризографічний.
Гарнітура Century Schoolbook.
Ум. др. арк. 13. Наклад 120.

Редакційно-видавничий відділ
Рівненського державного гуманітарного університету
м. Рівне, 33000, вул. Ст. Бандери, 12,
тел.: (0362) 26-48-83

Друк: "ПараГраф+",
м. Рівне, 33000, вул. Гетьмана Мазеши, 6/8,
тел.: (0362) 26-49-27